СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 29. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 5. лютого, 1926. VOL. XXXIV. No. 29. Jersey City, N. J. Friday, February 5. 1926. TREE CENTS

Нові конґресові заходи щодо вуглевого страйку.

ВАШИНҐТОН, 3. лютого. — В обох палатах конґресу пороблено нині нові зусилля до покінчення вуглевого страйку.

В палаті послів конґресмен Джан Бойлен, демократ з Ню Йорку, вніс резолюцію уповажнюючу президента Злучених Держав до інтервенції в страйку та усунути на бік всі справи, які не допускають вуглевої справи на порядок дня конґресу.

В сенаті демократичний сенатор др. Ковпленд вніс резолюцію, на основі котрої президент Кулидж мавби право запросити представників сторін у вуглевому страйку на переговори до Білого Дому.

Обі резолюції впали, бо проти них виступили републиканці, а демократи не піддержали як слід своїх власних партійних товаришів. Резолюцію сенатора Ковпленда усунено зпід дебати на внесок републиканського провідника Джовнса.

ЗАСТІЙ У БИЗНЕСІ ЧЕРЕЗ СТРАЙК.

СКРЕНТОН, ПА 3. лютого. — Запомогове товариство склепових помічників, сильно діткнутих страйком, вислало до сенатора Ковпленда телеґраму з просьбою о інтервенцію в углевім страйку.

Склепові помічники тратять роботи через страйк, бо склепи, не маючи бизнесу через майнерський страйк, обтинають бизнес та відправляють всю зайву склепову обслугу. Декотрі склепи в углевому окрузі отворені лишень три дні в тиждень.

МАЙНЕРИ НЕ ПОДАЮТЬСЯ.

ВИЛКС-БАРЕ, ПА., 3. лютого. — Помимо тяжкої кризи, яку переживають страйкуючі майнери, в їх рядах нігде не слідно ніякого хитання, Хоча страйк перейшов уже в шестий місяць свого існування, мимо сього всі відділи держаться кріпко та заявляють льояльно, що видержать при своїх провідниках вірно до самого кінця.

Богато майнерів досі займалося визбируваннем вугля з потоків, „дампів", тощо, але тепер вуглеві компанії забороняють їм се робити.

ЦЕРКОВНЕ ТОВАРИСТВО ЗА ОБМЕЖЕННЄМ ПРОГИБІЦІЇ.

НЮ ЙОРК, 3. лютого. — Церковне Товариство Тверезости протестантської церкви здивувало всіх немало своєю публичною заявою, в якій говориться, що прогибіція зіпсула роботу коло заведення тверезости та що для ратування тверезости треба обмежити прогибіційний закон.

СНІЖНІ ЗАМЕТІЛІ.

ВАШИНҐТОН, 3. лютого. — Бюро погоди дістає вістки з цілих майже Злучених Держав про бурі й сніжні заметілі. Великі бурі панували нині на побережу Тихого Океану, в південних стейтах, у Новій Англії та на Атлянтійськім побережу.

В Асбері-Парк, в стейті Ню Джерзі, величезні морські филі затопили два баркаси, що плили здовж побережа. Втопилося при тому 6 моряків.

В декотрих околицях впав великий сніг. У Ню Йорку вже впало за перший день шість цалів, так що місто мусить приготовити 10,000 людий до зметення його.

МЕКСИКО СТОЇТЬ ДАЛІ НА СВОЇМ СТАНОВИЩИ.

МЕКСИКО, 3. лютого. — Мексиканський уряд дістав уже другу ноту американського уряду, в якій сей протестує проти мексиканських земельних законів.

Мексиканський уряд ще не подав своєї відповіди на сю ноту, але президент Мексика Каес уже заявив ґазетам, що Мексико далі стоїть на становищи, що мексиканський закон не конфіскує Американцям їх земельних посілостий та що Мексико яко самостійна країна має право видавати такі закони, які йому подобається, без огляду на те, що про сі закони думають сусіди.

ЗИМІ З ЛІТОМ ВИДНО НЕ ВЕЛОСЯ.

НЮ ЙОРК, 3. лютого. — В місцевому стейтовому суді зложено до затвердження тестамент богатого купця золотих виробів Джеймса Гарта, що помер недавно в 94. році життя. Тестамент здивував усіх, що старець записав все своє майно своїм дочкам та двом сторожам („дженіторам") своїх домів, не лишаючи ні цента своїй жінці, з якою він пібрався 10 літ тому, коли йому було літ 84, а її всего 18.

ОГОНЬ У КОПАЛЬНІ.

ПИТСБУРҐ, ПА., 3. лютого. — Нині вечером случився в копальні вугля, що належить до Питсбурґ Терминел Ковл Корпорейшен, страшний підземний вибух, який убив на місци 3 робітників, а замкнув під землею 24 других. Ратункові відділи працюють з напруженнем усіх сил, щоби добути зпід землі засипаних. Причиною вибуху була іскра, яка вискочила з одної машини.

БРАЗИЛІЙСЬКІ УКРАЇНЦІ

Петро Карманський, відомий український писменник, котрий від трох років перебуває в Бразилії, приїхав на короткий побут до Европи. Карманський переселюється тепер на постійне до Бразилії, забираючи туди свою дружину і діти.

При тій нагоді замітимо, що в Бразилії, яку заселює 32 міліони населення на території 8 міл. кв. км., живе всего навсего 40,000 Українців. Розкинені вони у двох провінціях, на просторі в двоє більшому як б. Австро-Угорщина, і займаються майже виключно рільництвом. По свому соціяльному походженню всі вони безземельні пролетарі, що переселились до Бразилії перед 30 літами. Мимо того горя і нужди, які вигнали їх з рідного краю та мимо важкої боротьби з бразилійськими пралісами й первісними силами природи, зберегли бразилійські Українці святу, нічим несплямлену любов до своєї батьківщини, яка й облекшує серед них всяку громадянську працю.

ЗАВІЩАННЯ НА ЯЙЦІ.

Анґлійські суди мають тепер багато клопоту з завіщанням, списанім на яйці. Є то звичайне куряче яйце, на якім один померший моряк, що помер на отвертому морі, виписав щось хемічним олівцем досить нечитко. Є там написано „За все що маю", дата вказує лише день місяця і рік, назви місяця нема. Тому, що нема теж свідків, яких вимагає анґлійське право, тому є сумнівне, чи завіщання важне. Власти тимчасом відфотоґрафували „айцеве" завіщаннє, щоби його перестудіювати, тимбільше, що йде тут про поважний спадок.

ЯК ПОЗБУТИСЯ ХРОБАКІВ ІЗ СКРИНЬОК З ЦВІТАМИ.

Цвіти в скриньках на вікнах і на бальконах часто хирляві, а причиною цього понайбільше хроби (дощівниці). Коли ми переконалися, що в землі є хроби, то найкраще вчасним ранком забратися до винищування їх. Поливається скриньку теплою водою, аж цілком перемокнуть. Хроби не терплять теплої води й скоро вилазять на верха; тоді їх позбирати. Так поливати теплою водою треба кілька днів. Але треба також підливати цвіти зимною водою, бо инакше потерпіли би корінці ростини.

ЛІК ПРОТИ БОЖЕВІЛЛЯ?

Якийсь анґлійський лікар із Епсома — коли вірити анґл. часописам — винайшов лік проти божевілля. Недужий має лише заразитися малярією й вона спричинює духову рівновагу. Анґлійський вчений дійшов до того висліду після довгих літ праці в шпиталі. Може то й правда, хто знає? Тому кілька літ мав виздоровіти один старець із Байон (Франція), що був хорий на параліж. він був так налякався пожежі, що той страх привернув йому силу в ногах.

ВІДЗНАЧЕННЄ УКРАЇНЦЯ.

Канадійський Українець пише:

П. Теодор Тацюк, особливий представник в департаменті кольонізації Канадійських Державних Зелізниць у Виннипеґу, зістав на днях перенесений на висшу посаду в Едмонтоні.

П. Тацюк є справжнім канадійським піоніром. Приїхав сюди ще малим хлопцем перед 28 роками з городенського повіту. Він перебував тверду школу життя, яка дала йому великий досвід. Він знає докладно цілу Західну Канаду і його в Західній Канаді добре знають. П. Тацюк є свідомим Українцем і членом грецько-католицької церкви в Канаді.

ВІДЗНАЧЕННЄ УКРАЇНСЬКОЇ ПЯНІСТКИ.

Канадійський Фармер пише:

Репрезентант Торонтонської Консерваторії, який як екзамінатор музики обїздить цілу Канаду, іспитував недавно велике число компетиторів у Давфіні, Ман. З усіх найвисшу і першу нагороду за гру на фортепяні дістала молода Українка панна Аїда Різневська (Жесньовська). Надгороджено її золотою медалею.

Се новий гордий добуток Українців на канадійській землі яко доказ що Українці в нічому не уступають перед чужинцями у кождій галузі культури і штуки.

НОВА ЗБІРКА УКРАЇНСЬКИХ ПІСЕНЬ.

—o—

Відомий в Ню Йорку й околиці театральний артист п. С. Комишевацький видав нову збірку українських пісень п. з. „128 найкращих українських пісень". Се пісні без слів, а можна їх грати на скрипці, мандоліні, альті, саксофоні, корнеті, клярнеті, флеті і инших сольових інструментах.

Властивих українських пісень є в тій збірці лише 110, а відтак ідуть за порядком: „Пісня червоної армії", „Марселеза" і 16 популярних пісень російських.

Забогато усіх тих пісень, аби можна тут вичислити їх заголовки, але загально треба сказати, що та збірка повинна найтися в руках кождого музикального Українця. Деякі з надрукованих тут мельодій можна подибати в инших музичних збірниках, але є богато таких творів, які ще ніколи не були ніде печатані, а придбав їх п. Комишевацький ще на Україні і держав їх доси в рукописях. Між ними є кільканайцять таких, що їх справді можна вважати перлами нашої народної музичної творчости.

Між 110-ма українськими мельодіями находимо 2 пісні жидівські (які приходять в українських театральних виставах), 2 халяндри (циганські танці) і лезґінка (кавказький танець). Між світськими мельодіями подибуємо три колядки. Для тих, що любуються в скочних мельодіях, поміщено в збірці: дрібушечки, 1 танець, 5 ориґінальних козачків і 1 коломийку.

Друковані усі ті пісні на тривкім папері, окладинка прикрашена гарними 3-кольоровими українськими вишинками. Заголовок поданий в двох мовах: українській і анґлійській. Зміст (заголовки пісень) надрукований по українськи і рівнорядно азбукою анґлійською (з вимовою пригідною для Американців).

Ціна сеї цікавої збірки $2.00, враз з почтовою пересилкою.

Наклад невеликий, тож треба поспішитися з замовленнем. В самім Ню Йорку в протягу тижня розійшлося вже понад 200 примірників.

Хто цікавиться нашою народною музикою, не пофалшованою ріжними несовісними спекулянтами, нехай пришле на адресу „Свободи" (Svoboda, 83 Grand St., Jersey City, N. J.) $2.00, а дістане згадану збірку відворотною почтою просто до свого дому.

КЕМАЛЬ БАША ТАНЦЮЄ.

В Анґорі в ресторані Фреско був недавно перший великий баль турецької републики. Були на ньому міністри, дипльомати, ґенераліція, високі урядники й визначні анґорські горожане. На балі було все дуже по демократичному. Кождий міг іти на баль, хто лише мав фрак або смокінґ (що самособою не є дуже легко при раптовому переході до европейського одягу в Анґорі). Військова музика грала модерні танці, але мало було справжніх Туркинь, бо вони — або їх чоловіки — не могли так скоро погодитися з переходом із досі зачиненого гаремлика на публичний баль. І Кемаль баша був на тому балі. Він дуже радий з тих початків нового турецького суспільного життя та казав, що на другий рік на другому балі танцюватиме ціла Анґора. І сам Кемаль танцював для пропаґанди своїх плянів. Не було на тому балю жінки, з якою не танцював Кемаль. Жартуючи здирав чорний шовковий шаль із голови тим жінкам, що і досі не хотіли показати чужим поглядам свого волосся й тому так укривали його. Баль тягнувся до ранку.

ЧОМУ КИТАЄЦЬ НЕ РЯТУЄ ТОНУЧОГО.

Китаєць ніколи не поспішить із помічю тонучому чоловікови. Він кермується забобоном, що коли хтось тоне, то його грішна душа чиґає на поверхні на те, щоби ввійти в кого инщого, але він мусів би перед тим найтися в воді. Тому кождий Китаєць старається не рятувати тонучого й виминати переслідування „злого духа" ціле життя.

НАЙМЕНШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КАРЛИК В СВІТІ.

По провінції Алберти в Канаді подорожує під сю пору перший український водвіл під управою нашого земляка проф. Левчука, першого маґіка, який у своїх виступах показує, що він нічим не слабший на тім полі від маґіків инших національностий. Попри самі маґічні штуки трупа проф. Левчука має много інших інтересних точок на проґрамі, як ориґінальні монольоґи, декламації, пантоміни, що доводять публику до сміху.

Та чи не найінтереснійшим з усього є маленький Івась, який звертає пильну увагу на себе всієї публики. Івась сей, се український хлопець, літ 17. Роджений вже в Канаді в Арран, Саск. Він заледви 29 цалів високий. Хлопчина зовсім нормальний. Голова і кадовб як звичайно може в тих роках хлопець мати, а навіть руки його звичайної довжини. Цілий дефект Івася є в ногах. Його ноги мають ледви 6 цалів довжини. Від самого уродження його ноги не підросли ані на цаль, тільки що трошки згрубли. Івась умово дуже розвинений і має дуже добру память. Співає українські і анґлійські пісні, декламує, та виголошує дуже веселі монольоґи. До того Івась є добрим акробатом і танцюристом.

Чверть міліона тирольських Німців веде оборонну боротьбу проти італійського поневолення.

ВІДЕНЬ, 3. лютого. — В північній частині провінції Трентіно, яку відірвали аліянти від австрійського Тиролю і віддали Італії за поміч у світовій війні, живе чверть міліона Німців. Вони заселюють сю малу альпейську країну збитою масою, де нема зовсім Італійців. Наприклад в тамошньому місті Боцен ні з ким розмовитись по італійськи. Сі Тирольці 600 літ мати свою самоуправу і плекали німецьку мову й культуру, аж поки аліянти і американська Вилсонова адміністрація не вирвала сього краю з рідного пня та не піддала під ярмо чужої Італії.

Італія знову, боячись, аби 80,000,000 Німців колись не упімнулись за частинкою своєї землі з поневоленими братами і сестрами, взялась до божевільної політики винародовлення захоплених Тирольців.

Італійська фашістська влада замкнула всі німецькі школи і товариства, а навіть зачала заборонювати німецькі ґазети. Діти, котрі слова не вміють ані не розуміють по італійськи, насилу вчать усього тільки по італійськи. Навіть приватні німецькі школи, і навіть тайне домашне навчанне строго заборонено і переслідується з нечуваною строгостю.

Старе культурне німецьке населенне безборонне, але не зовсім безрадне. Воно всетаки находить способи боротьби. Та ще більшу поміч йому дають дві сусідні німецькі держави, Австрія, від якої його насиллем віддерто, і Німеччина. Ціла преса і населенне в обох сих державах стало отверто й рішучо в обороні поневолених братів і сестер. Німці переводять бойкот усього, що італійське і допомагають матеріяльно поневоленим Тирольцям.

Із сеї боротьби виростає ворожнеча між Німцями й Італійцями, яка при военному пожарі в Европі може перейти у війну.

Німці хотіли би піднести се питанне перед Ліґою Народів, але Італія не підписала умови про охорону національних меньшостий, отже з правного погляду з нею справа труднійша.

(Такусаму неволю як Німці під Італією терплять Українці під Польщею і Румунією, з тою ріжницею, що Українців там далеко більше, бо 8,000,000 під Польщею і 1,000,000 під Румунією. Обі сі окупантки підписали умову про охорону національних меньшостий, але обі сю умову потоптали).

АНҐЛІЯ РАДИТЬ ПОЛЬЩІ ДЕРЖАТИ ВЕЛИКУ АРМІЮ.

ЛОНДОН, 3. лютого. — В анґлійському парляменті поставлено запит до уряду, чи се правда, що Польща хотіла зменьшити свою армію до половини, а Анґлія остерігла її, щоб сього не робила, бо грозить їй небезпека з боку Росії, та що за послух сій осторозі обіцяла, що подбає, аби Ліґа Народів прибрала Польщу як одного з непостійних членів Ради Ліґи Народів.

На се анґлійське міністерство закордонних справ відповіло, що се неправда, аби воно Польщі грозило, або її остерігало. Та се, як кажуть анґлійські політики, не заперечує цілком самого факту, а тільки окремі слова, в яких осторогу висловлено. Вони кажуть, що як се не була погроза ані осторога, то в кождому разі се була рада, за яку анґлійське правительство хоче брати одвічальність, а може й хоче чимось заплатити.

ХОТЯТЬ „ЗАПОРУКИ".

ПАРИЖ, 3. лютого. — Аліянти заявляють, що міжнародню розоружну конференцію відкладено на домаганне европейських держав, котрі кажуть, що не можуть розоружитись, поки не дістануть запорук так як Франція про незайманість їх границь.

АНҐЛІЙЦІ ПРОТИ СОВЄТСЬКОЇ РОСІЇ.

ЛОНДОН, 3. лютого. — В парляменті внесено резолюцію, щоби Анґлія зірвала цілком взаємини із совєтською Росією. Одначе премієр Стенлі Болдвин виступив проти сього, кажучи, що його уряд хотів би втягнути совєтську Росію до порозуміння з Европою, а не відстрашувати її.

НІМЕЧЧИНА ВСТУПАЄ ДО ЛІҐИ НАРОДІВ.

БЕРЛІН, 3. лютого. — Комісія закордонних справ німецького парляменту (райхстаґу) приняла сьогодня постанову 18 голосами проти 8 про приступленне Німеччини до Ліґи Народів без застережень.

Правительство вишле ще сьогодня формальне зголошення Німеччини в члени Ліґи Народів до її ґенерального секретаріяту в Женеві.

КОРОТКА РЕВОЛЮЦІЯ.

ЛІСБОНА, столиця Портуґалії, 3. лютого. — Сьогодня вибухла тут військова революція, яку приготовила радикальна партія. Революцію скоро здавлено при помочі льояльного війска. Серед збунтованого війска богато жертв в убитих.

Користайте з нагоди! Користайте з нагоди!

ТЕПЕР БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ ПРИЙМАЄСЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

ВСТУПАЙТЕ СЕЙЧАС ВСТУПАЙТЕ СЕЙЧАС.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 6.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЩО ЗНАЧИТЬ ЗАПОМОГОВА ОРҐАНІЗАЦІЯ ДЛЯ ІМІҐРАНТА

Один член відділу Українського Народного Союза ч. 267 у Вотербері, Ню Йорк, пише:

„В нашій місцевости існує від несповна трох років відділ Українського Народного Союза. Не назбирав він ще богато членів за сей час свого існовання, бо богато наших людий у сій місцевости не розуміє ваги такої запомогової орґанізації, якою є Український Народний Союз.

„Недавно однак случилися тут події, які повинні отворити очи людям, які гадають, що як їм не треба було орґанізації в старім краю, то їм не треба її й на іміґрації в Америці, та людям, які переконавшися вже про потребу обезпечення свого життя, посунули в бизнесові асекураційні підприємства.

„Наперед, дня 8. падолиста 1924. року случилася така подія. Вертав Іван Аґрест, член відділу ч. 267. Українського Народного Союза по цілоденній праці домів. На умученого працею, не сподіваючогося лихої хвилі, наїхав зі заду їдучий з великою скоростю трок, вхопив його під колеса та покалічив його так тяжко, що сей й до нинішного дня не може переступити порога, а про працю, то навіть не говорити. Якби так наш земляк не належав до Українського Народного Союза, то його положенне булоби справді страшне. Не маючи ніякої помочи, він мусівби зараз загодитися за щонебудь з компанією, котра була властителем трока. Та наш відділ, до котрого належав нещасний, сейчас заопікувався своїм членом, як мати опікується своєю дитиною. Наперед товариство виплатило йому означений в статуті бенефіт у сумі 117 долярів, а відтак помагало йому правуватися з компанією, та добився до того, що сей дістав кілька тисяч долярів відшкодовання. Як сих гроший не стане, і біда стане знова заглядати до нього, то тоді відділ певно не лишиться по заду, але постарається найти якийсь спосіб допомоги. Коли не буде можна зробити се статутовою дорогою, то члени як приватні члени найдуть уже спосіб подбати за нього дорогою приватною.

„Свідчить про се другий випадок, який случився у нашому відділі. Було се знова 7. лютого 1925. року. Член згаданого вже відділу, Іван Козуб на імя, сидів на ґанку, або, як се в Америці кажуть, на порчу, та поглядав на двоє малих дітий, що бавилися коло дому; господиня саме вийшла до міста за покупками та просила його кидади оком на діти, поки вона не верне. Бавлячися так коло дому, діти побігли поза дім, а наш член, щоби не пустити дітий зі своїх очий, пішов за ними. Коли дійшов до рога дому, на нього повіяв холодний вітер. Чи зі сього, чи від чого другого, досить, що одну половину його тіла спаралїжувало так, що одна рука й одна нога не може рушатися. І людина стала зовсім нездібною до праці. Але мав він кілька соток долярів, заощаджених тяжкою працею, і з ними вдався до докторів. Поки вистарчали сі доляри, поки його лікарі лічили, і шпиталі держали. Не стало гроший, шпиталь казав забиратися, а лікарі перестали приходити. Так і гроший заощадженних не стало, і здоровля не було. Викинений зі шпиталю, він став проситися в хату господині, де він давнійше жив на „борді". Хто знає, що сталобися з ним, якби знова не заопікувалися ним члени. Виплатили вони наперед йому статутовий бенефіт з каси хорих. Коли сі гроші розійшлися, то він, не бачучи помочи нізвідки, знова віднісся до відділу з прозьбою о запомогу. Пішла в відділі суперечка. Стали одні говорити, що він уже дістав свою запомогу, яка йому належиться після статута, і за яку він заплатив своїми вкладками. Як дістав запомогу, то все вже скінчилося, і він не може мати більше ніяких прав до орґанізації. Нігде слова діти, що сі члени мали по закону правду. Але другі члени не хотіли нарушувати закона відділу, а мимо сього хотіли дати допомогу свому товаришови, що находиться в такій крайній потребі. Вони говорили, що громада великий чоловік, і коли схоче помогти свому потребуючому членови, то вона й без нарушення закона відділу помогти потрафить. Вони показували, що власне відділи запомогової орґанізації на те й є, щоби в разі потреби помогти членови навіть поза статутом. Се лишень у бизнесових асекураціях так водиться, що вони платять се, що належиться по умові, а відтак руки вмивають від свого члена. Запомогова орґанізація та її відділи мусять показати, що вона дбає за свого члена через свій відділ, в якому є товариші нещасного, які йому не дадуть загинути в потребі.

„Сим членам без труду вдалося переконати членів, які з початку були другої думки. І громадка членів, користаючи з надходячих свят Христового Різдва, пішла межи членів і знакомих з колядою, зібрала коло 120 долярів. З тої суми уділено згаданому членови запомогу. Що більше, з неї призначено навіть 15 долярів на запомогу одному хорому на сухоти, котрий хотів вступити до орґанізації, але через недугу не міг, — щоби сим способом добре вбити всім іміґрантам в тямку, як наша орґанізація й її відділи розуміють завдання запомогової орґанізації та її відділів."

У. Н. СОЮЗ — НАЙЛІПШИЙ ОПІКУН В НЕЩАСТЮ. ЧИ ВИ Є ЧЛЕНОМ ЙОГО?
ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО САМІ І ЗАПИСУЙТЕ СВОЇ ДІТИ ДО У. Н. СОЮЗА!
ВИХОВУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ НА СПІВВЛАСНИКІВ НАЙБІЛЬШОЇ СВОЄ-РІДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ. ЗАПИШІТЬ ЇХ ДО У. Н. СОЮЗА СЕЙЧАС.

КОБИ МИ ЗНАЛИ, ЩО НЕ ВТРАТИМО

Хочемо повести розмову про Земельний Банк у Львові. Не будемо одначе повторювати того всього, що вже було піднесене що до ваги задержання одинокого українського емісійного банку під Польщею, а порушимо щось таке, що можна почути у нас дуже часто при ріжних нагодах, як от збірках на народні цілі.

Знаємо з практики, що коли продавалися українські бонди то многі, навіть свідомі громадяне, відповідали дуже часто, що вони купили би і за $1,000 і не домагались би навіть звороту гроший, якщоб за ті гроші можнаб було визволитися з під Польщі. А знова тепер, коли наші неструджені діячі по місцях стягають народний податок, або инші жертви на край, то чують раз-у-раз те саме: „Та ми вже досить давали, та що з того", або „та я не то квадра, але й $100 дав би, якби знав, що щось з того вийде". Але, що з того може вийти, не знає ні бідний колектор ні ніхто другий. Ніхто не може дати такої ґарантії, що за того квадра чи за тих сто чи навіть тисячу долярів проженемо вже Ляхів з нашої землі та будемо свобідними. Не даємо й ми такої ґарантії і дуже часто тратимо через це й того квадра, якого можна би стягнути на наше національне визволенне.

Були справді в нас часи, а навіть і в Америці, коли такі ґарантії давали. Але вони минули безповоротно. Ми виховуємо наш нарід без всяких ґарантій, а тільки на ідеалі, на святій вірі в слушність нашої народної справи і в її остаточну побіду. Сьогодня можемо надіятися тільки на себе самих і на свою власну силу. Тому мусимо орґанізуватися і будувати сильні інституції, бо через них стаємо й ми самі сильнійші. Тому мусимо піддержувати в собі сильного духа і складати жертви на боротьбу проти ворогів, бо тим скорочуємо свою неволю.

Ми маємо тільки одну ґарантію, це є віру, що дорогою праці, орґанізації, просвіти і жертвенности мусимо дійти до національної і державної самостійности. А віра та оперта на життєвій і історичній правді, бо тою дорогою доходили до визволення всі другі поневолені народи.

Та тут ходить нам о иншу ґарантію. Таку, яка має навіть певне оправданнє, бо тут ходить в першій мірі о бизнес. Многі з наших громадян і то навіть дуже поважних, запитують нас, чи то безпечно купувати акції Земельного Банку у Львові, бо під Польщею непевна ситуація. „Коби ми знали, що не втратимо — пишуть нам з одної місцевости — то закупили би тих шерів на кількадесять тисяч долярів", а так закупили тільки на кілька сот.

Щож ми можемо на таке відповісти? Ми не можемо дати ґарантії навіть на найлучший банк в Америці, бо і тут побанкротувало кількадесять банків за один тільки рік і то, навіть такі, що мали сотки міліонів долярів капіталу. Ми не можемо брати рівнож ніякої ґарантії за ніякий банк в краю. Ми можемо подати тільки те, що є правда. А саме, що Земельний Банк Гіпотечний у Львові це одинокий наш банк на цілу Польщу, що він перетревав цілу війну і повоєнне лихоліття, коли сотки других банків завалилося, що акції того банку закупили всі найбільш свідомі і впливові громадяне в краю, що велику скількість акцій закупили в банку другі наші фінансові інституції, що поклик купувати акції того банку підписали всі найвизначнійші духовні і світські представники, та що банк той попирають всі партії в краю та вся преса.

Це ми передаємо, а кождий хай собі сам вирішує в своїм сумлінню, що і як має робити. Ми тільки зазначуємо, що обережність добра річ, але коли вона на відповіднім місци. Коби наші люди були більш обережні супроти всяких обманців, що то дають ґарантії, тоді не видурювали би від наших людий тисячі на машинки до роблення долярів, або на золоті майни в Йонкерс чи де там. Другі витягнуть від наших людий тисячі, даючи ґарантії на фейк, а ми, не маючи змоги дати подібної ґарантії, не можемо дуже часто наклонити чоловіка, щоби купив кілька шерів свого рідного банку.

Можна бути обережним і супроти свого власного банку, коли чоловік вкладає до нього свій тяжко запрацьований гріш. Це є розумне й справедливе. Але ця обережність не може вже так далеко сягати, щоби чоловік не мав відваги і почуття вложити до него мізерних $25. І то в тім часі, коли той банк дав свідоцтво своєї солідности, бо перебув світову завеpуху і переслідування польської влади. Коли вийшов побідним з великої катастрофи, і то такої, якої ще не було в історії і коли той банк має бути мірилом нашої економічної сили і зрілости.

Віри нам брак. Віри в свої власні сили. Віри в те, що й ми можемо поставити сильну інституцію. А прецінь ті інституції вже є. Миж їх самі поставили, самі їх вели і довели до прекрасного розвою. Що банк потребує гроша-готівки, це так природне як це, що чоловік мусить їсти і пити, щоби жити. І Земельний Банк потребує того гроша. Хтож має його нагодувати: Поляки чи Жиди, коли ми вагаємося зложити до него 25 чи 50 долярів? Ми повинні бути обережні і заощаджений гріш містити всегда не в однім, а кількох банках, але між тими банками повинен бути рівнож і Земельний Банк Гіпотечний у Львові. Він певно не є гіршим від других банків.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

СЕЙНТ ЛУИС, МО.

Загальний Комітет при роботі.

Комітет, який завязало наше громадянство, а в якого склад входять: Н. Міштурак, В. Тустановський і М. Паращак, не занедбує дальшої роботи і як гарно зачав, так і гарно її продовжує.

Тепер підперли ми дещо справу Земельного Банку у Львові, бо то теж важна справа. Коли не будемо мати сильних економічних інститицій, не зможемо стати фінансово на ноги, а без сильних фінансів нема ніякої роботи на ширшу скалю. **Тепер зібрали ми на Земельний Банк $55.** По одній акції Банку закупили: Мих. Паращак, Микола Міштурак, Іван Онуфрей, Стах Стецик, Мих Кульчицький, Ник. Борусевич, П. Ярема, Йосиф Стефанів, Іван Чайковський, Н. Кліщ і Іван Добромільський. Також ми занялися збіркою на допомогу будові української ґімназії в Дрогобичі і зібрали на ту ціль $28.

Жертвували по $2: о. М. Данилович, В. Щупляк, С. Стецик Н. Міштурак, Н. Кліщ; по $1: М. Паращак, П. Трунко, Т. Шпить, В. Тустановський, В. Петришин, О. Білобрам, М. Волянський, Т. Владика, Т. Шевців, В. Владика, М. Дмитришин, М. Бартіш, П. Чулик, І. Матраль, І. Якимів; по 50 ц.: П. Серняк, М. Ільницький, І. Хрунь, С. Репчак; по 25 ц.: Г. Машталер, М. Коропецький а Й. Яцечко 50 ц. Разом зібрано в обох збірках $83, які вислано до краю через Обеднанне в Филаделфії.

ДІТРОЙТ, МИШ.

На Рідну Школу.

З нагоди різдвяної коляди зложили на Рідну Школу в Галичині: Товариство Просвіта $10, др А. Кібзей $2, Іван Макар (Чех) і Василь Арсенич по $1.

Кромі того зложив др А. Кібзей $2 на інвалідів, а Андрій Блащук закупив одну акцію Земельного Банку.

НОРТ ТОНАВАНДА, Н. Й.

Коляда малих дітий.

У нас нема ні української школи ні церкви. Не було кому вчити дітий коляди та пояснити їм, що таке наша Рідна Школа в краю.

Але гром. Іван Богдан зібрав таки дітий наших; привчив їх через чотири вечери колядувати і пійшов сам з ними колядувати, щоби хоч яку дрібку зібрати на край. Колядували: Юлія Захарко, Ганя Захарко, Іван Захарко, Варвара Мигалик, Стефаня Мигалик, Розалія Мигалик, Микола Богдан і Петро Богдан.

Частину з коляди вислано на сироти, а $10 на Рідну Школу, які вислано до Обеднання. Жертвували: по $2: Пелагія Фасуля, Антін Федорович, Іван Богдан; по $1: Кость Мигалик, Стефан Керницький, Петро Глива, Павло Певторяк, Микола Цізмар, Іван Москалик, Марія Шустай, Іван Ворик, Микола Захарко, Григорій Васечко, Іван Горох. Іван Баран 50 ц., а Н. Н. 25 ц.

РЕНКИН, ПА.

Для Рідної Школи.

Різдвяний дар на Рідну Школу зложили: по $5: Ф. Семко, Г.Буярин, Іван Цьокан, по $3: І. Ляхвицький, Г. Солоденько; по $2: Н. Щур, І. Савчин, М. Лепійський, І. Охота; по $1: М. Клодзінський, Ю. Дрогомирецький, М. Білицький, С. Білицький і Н. Н. Разом зібрано $34, які вислано до Обеднання.

ДЖАНСТАВН, ПА.

З балю на інвалідів в краю.

Братство св. О. Николая, від. 82 устроїло дня 22-го падолиста баль, а дохід з нього в квоті $38.30 ухвалило вислати до краю з призначенњем для наших геройських інвалідів, що боролись за наше визволенне.

Гроші переслано через Обеднанне в Филаделфії.

ТЕАТР І МУЗИКА.

Поворот славної штуки по 7 літах.

Тому 7 літ вперве появилась була на нюйорській американській сцені штука **The Jest** (Жарт). Се англійський переклад італійської штуки **La Cena** італійського письменника Сема Бенеллія.

Штука тоді зробила велике враженне і здобула собі доразу славу в цілій Америці, таксамо як перше вже була осягнула велику славу і розголос не тільки в Італії (де грали її в кожному місті) але й у цілій західній Европі. Одначе трапилась тоді пригода, яка припинила штуку. По кількох місяцях вистави захорів тяжко славний артист Джан Беррімор, а що не було його кому другому заступити в головній ролі, припинено на якийсь час вистату штуки. І так було аж досі.

Та публика все сподівалась обнови штуки і діждалась. Се ме тепер Джан Гапкинс приготовив виставу сеї штуки наново і вона зачала знову іти правильно щовечера від 4-го с. м. в **Plymouth Theatre** при 45-ій улиці і Бродвею в Ню Йорку.

Ролі обсаджені знову найкрасшими артистами як Безил Сидні, Вайолет Гемминґ, Алфонс Етієр, Фердинанд Ґоттшальк, Марія Успенська й инші.

Се драма вельми жива з минулого Італії, повна краси, живости й акції.

Виставець сподівається, що драма не тільки обновить свою славу, але і здобуде нову добором вистави й обстанови, та продержиться довго на нюйорській сцені.

Блаженний муж, що в хвилях занепаду,
Коли заглухне й найчуткійша совість,
Хоч диким криком збуджує громаду
І правду й щирість відкрива як новість.

Блаженний муж, що серед ґвалту й гуку
Стоїть як дуб посеред бур і громів,
На згоду з підлостю не простягає руку,
Волить зломатися ніж поклониться злому.

(Ів. Франко).

СТЕЧЕР ДАЄ РЕВАНЖ ПІДДУБНОМУ

Менаджер Івана Піддубного Джек Пфеффер заявив прилюдний протест проти способу боротьби, який уладжено 1-го лютого в Ню Йорку в часі стрічі Піддубного з чемпіоном Америки Джовом Стечером. Він запротестував проти сього, що боротьба, замісць о 10-ій годині зачалась о 9-ій годині, бо лише сею зміною, каже, уможливлено Стечерови боротись більше півтора години та осягнути побіду. Кромі того Пфеффер протестує проти признання побіди Стечерови по першому покладенню противника, коли по приписам американської боротьби для побіди треба покласти противника двічі в трох змаганнях.

Тепер Піддубний буде боротися із Станиславом Збишком і Ґардінім, чемпіоном Італії. Стечер заявив Пфефферови, що, коли Піддубний положить тих двох борців, то він вдруге буде боротися з Піддубним і годиться, щоби відбулось три змагання, та щоб по приписам боротьби признано побідником і чемпіоном того, що виграє у двох змаганнях.

УВАГА! БРОНКС, Н. Й.! УВАГА!
В другу річницю Істновання Української Народної Діточої Школи в Бронкс
— відбудуться —
В СУБОТУ, ДНЯ 6-ГО ЛЮТОГО 1926 РОКУ
В ГАЛИ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ДІТОЧОЇ ШКОЛИ.
1130 SOUTHERN BOULEVARD, близько 167-ої улиці, В БРОНКС, Н. Й.
ВЕСЕЛІ ВЕЧЕРНИЦІ З ТАНЦЯМИ
ПРИ ЗВУКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ОРХЕСТРИ.
Початок о годині 7-ій вечером. — Вступ 50 центів.
Поважана Українська Громада з Бронкс, Ню Йорку і околиці зволить громадно прибути на сю першу в сім році забаву і тим додати охоти всім членам тої-ж школи, як рівнож і місцевому шкільному Комітетови, до дальшої витревалости на просвітній ниві, а шкільним дітям витревалости в їх поступах в науці і співі. А що Українську Народну Діточу Школу в Бронкс з її поступом оцінила Українська Громада з Бронкс, Ню Йорку і Веcтчестер, свідчить щедра коляда 258 дол. на дальше удержанне тої-ж школи.
Їхати: З Ню Йорку собвейом Lexington Ave., East 180 улиця, а з Вест 7 Ave. 180 Bronx Park і висісти на Freeman St. і вернутись один блеок назад.
29 Виділ Укр. Нар. Діточої Школи в Бронкс.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!
ТЕАТР УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при співучасти М. Машир, Е. Міліної, Н. Карлаша і П. Гурського
ВІДОГРАЄ В КОРИСТЬ ТОВ. „ПРОСВІТА"
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-ГО ЛЮТОГО 1926 РОКУ
Драму в пяти діях Карпенка Карого 28-29
НАЙМИЧКА
в УКР. НАР. ДОМІ, 217-219 E. 6th St., NEW YORK, N. Y.
Початок точно о годині 7.30 вечером.
Крісла: 1-рядні $1.00; 2-рядні 75 ц. — По представленню БАЛЬ.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Дотеперішна практика висилати книжки з книгарні Свободи за посліплатою (на „сі-ов-ді") або на кредит показалася некорисною та повільною. Посилки за посліплатою опізнювалися та викликали нарікання покупців. Посилки на кредит наражували книгарню на довгі кореспонденції, ба навіть утрати. Зі сих причин в інтересі покупців та своїм, книгарня Свободи постановила на будуче не висилати книжок ні за посліплатою ні на кредит. Тому проситься всіх клієнтів сеї книгарні долучувати до кождого замовлення повну належитість за замовлені книжки, бо інакше книгарня замовлення виповняти не буде. Найдешевший спосіб ведення бизнесу се торг за ґотівку. Тримаймося сього досвіду.

Книгарня „Свободи".

Історія України
написав
МИКОЛА АРКАС
НОВЕ ДОПОВНЕНЕ И УЛІПШЕНЕ ВИДАННЕ.
684
СТОРОНИ ДРУКУ НА ЛІПШОМУ ПАПЕРІ.
330
ІЛЮСТРАЦІЙ.
В ГАРНІЙ ПОЛОТНЯНІЙ ОПРАВІ ІЗ ЗОЛОТИМИ ВИТИСКАМИ.
ЦІНА $3.50.
Продає
„SVOBODA"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК, Н. Й. ПОЗІР!

Отсею дорогою подається до загального відома, що продовжение

РІЧНИХ ЗБОРІВ
СОЮЗА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

відбудеться

В СУБОТУ, 6. ЛЮТОГО, 1926 Р.

У ВЕЛИКІЙ САЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАР. ДОМУ о годині 8-ій вечером.

Проситься всіх членів-шеровців конечно і вчасно прибути.

ЗА СОЮЗ УКР. НАР. ДОМУ:

29-30 Ів. Добрянський, секр.

ПОЗІР! NEWARK, N. J. ПОЗІР!

БР. СВ. ИОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ від. 76 Укр. Нар. Союза

устроює

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 6. ЛЮТОГО, 1926 Р.

В ГАЛИ ПЕТРА РУБАСА
27 FLEMING AVE., cor. MOTT ST., NEWARK, N. J.

Вступ 35 центів.

До численної участи запрашається всіх як місцевих так і з околиці. А особливо напоминається всіх членів відділу 76, щоби кождий член явився на тім Балю, бо котрий член не явиться на сім Балю то буде підлягати карі в сумі 5 долярів, після ухвали на спеціяльнім мітингу.

За добру забаву ручить

29 Коімтеъ

БОЛГАРСЬКИЙ ЗІЛЬНИЙ ЧАЙ
(Званий перше Кровний Чай).
Вживайте його горячим перед спанем.

Для знищення переходолодження.
Для поліпшення печінки.
Для легкого перечищення кишок.

Болгарський Зільний Чай складаєсь з чистого зілля. Поправляє кров і помагає Вам бути здоровим.

Продаєся аптикарями, 35 ц., 75 ц., $1.25, або асекуровано почтою, I велика фамілійна пачка за $1.25. Адресуйте, H. H. Von Schlick, President Marvel Products Company, 29 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

КОРОТКА ІСТОРІЯ КОЗАЧЧИНИ

написав проф. Володимир Антонович із переднім словом про життє та діяльність Антоновича, із портретом автора, образами гетьманів, картою України і увагами д-ра Мирона Кордуби, друге видання.

Ціна 65 центів.

"SVOBODA"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ЯК У РІЖНИХ НАРОДІВ ЗДОРОВЛЯТЬСЯ І ПРАЩАЮТЬСЯ?

Колиб у нас хтось когось шарпав за коралі (колиб усі, самособою носили коралі!), то ніхто цього не вважав би приятельським поздоровленням. На островах південного моря, де чоловіки й жінки ходять так прикрашені, це хто шарпає другого за коралі — то воно є ознакою поздоровлення й пращання. Дивну церемонію мають при привітанні мешканці островів Фіджі. Чоловіки й жінки носять червоні пера. Як розходяться, держать ці пера проти себе й перехрещують їх. То значить, що вони щоправда розлучаються і мусять зректися такої милої гостини, але їх серця остануть на все злучені. На деяких островах південного моря парубок розлучається з своєю любкою так, що поплескує її по кістках (ногах). Японці пращаються на давній спосіб, а то так, що вимахують одним пантофлем у воздусі. На сході всюди є звичай, що взаїмно поздоровляються так, що руки кладуть навхрест на грудях і поклоняються низько.

СЛАБІ КОСТИ.

Дитина з слабими кістьми або з англійською хоробою є слабо відживлюючася і звичайно податлива до переходолоджень, кашлів або иньших комплікацій і перше всього потреба богатого в вітаміни корму для відживлення тіла. Щоб се осягнути нема нічого подібного супроти

SCOTT'S EMULSION

ідеальний поживний тонік з найчистійшого рибячого олію для дитини будькотрого віку. Ті, зі слабими кістьми, повинні діставати богатий в вітаміни корм кождого дня. Scott's Emulsion є чистий, смакує добре і є скуточним поживним тоніком для всякого віку.

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J. 25-70

ЖАРТИ.

Допитався.

Приїхав Москаль в село, хлопа зустічає: „Деревня какая в вас?" він його питає. — „В нас деревні досить: в нас є і дубина, смеречина і сосни, бучина; що вам треба, то беріть!" хлоп відповідає. — Та Москаль йому під ніс нагаечку пхає: „Вот тебе дубина здесь, хахол, вражий сину! Гавари, а то тебе"... і трас хлопа в спину.

„Не знаю я", каже хлоп, „що вам, пане, треба, може яблок, слив, грушок, я вам рад і неба". — „Как фамілія твоя?" Москаль знов питає. — „Бідна, бідна", каже хлоп, „їсти що не має!" — „Вот дурак тобє, дурак, гдє деревня Бродкі? Паведі мєня туда, а напьошся водкі!" — „Водка? Знаю, що то є. Так щож не напюся; тут Деревня, Броди там, якже роздерусь?"

(М. Магир).

В школі.

Учитель: Михасю, що ти зробиш, як жебрак прийде до твоєї хати? Михась: буду уважати, щоб чого не вкрав.

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ ДО КРАЮ В ДОЛЯРАХ

ПАШПОРТИ — КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ.
СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ ВСІЛЯКОГО РОДА.
КУПНО І ПРОДАЖ ДОМІВ В ФІЛАДЕЛФІЇ І ОКОЛИЦІ.
КОНТРАКТИ КРАЄВІ І АМЕРИКАНСЬКІ
АСЕКУРАЦІЯ ДОМІВ І МЕБЛІВ ВІД ОГНЮ

Хто має до полагодження котру з наведених справ, нехай особисто або письмено зголоситься до знаної з перед війни правдиво української канцелярії нотаріяльної:

T. J. HRYCEY & CO.

329 SOUTH FOURTH STREET, PHILADELPHIA, PA.
Bell Phone: Lombard 25-93

ДО КАНАДИ

Перший транспорт фармерських робітників і робітниць до Канади приїде ранною весною. Єсли Ви маєте свояків або знакомих, якіб хотіли приїхати до Канади робити на фармах, вишліть їм шифкарту, а ми спровадимо їх в найкоротшім часі. По всякі інформації пишіть 23

CANADA STEAMSHIP TICKET AGENCY,
Ukrainian Department,
378 CRAIG ST. WEST, MONTREAL, QUE. CANADA.

P. J. Henry, мир. суддя, властитель офісу.

ДОПИСІ.

РОСФОРД, ОГАЙО.

До односільчан села Боська, повіту сяніцького, замешкалих в Америці.

Село Босько, в Сяніччині, лежить на рубежах Польщі. Під оглядом народньої праці лежало воно досі облогом. Та гнет політичний польського режіму пробудив його і довів до свідомости народньої. Тепер громада знає, „хто ми, чиї сини, кими і за що закуті". Отож тепер свідомійший загал в Боську шукає проти-середників, якіби захоронити себе перед загибілю національною. А тим середником під теперішню пору, що його найуспішнійше захоронить, уважає вона будову українського народнього дому. Та українське населенне села Боська за бідне, війною знищене і ріжними елементарними нещастями діткнене, і не може саме на се здобутись. Тож простягають до нас всіх односільчан села Боська, які під теперішню пору на вільній землі Вашингтона, руки о поміч.

З причини ті, що нас тут в Росфорді Бощанів найбільше, горячі просьби о поміч шлють. Тож під напором тих мольб завязався в Росфорті запомоговий комітет для допомоги будови Народного Дому в Боську. В склад комітету увійшли: Василь Холявка, предс.; Гнат Кушнір, касієр; Лев Бобак, секретар.

Отже сею дорогою відносимось до Вас, дорогі браття Бощани, покиньте на хвилю всякі старі непорозуміня і не відмовте своєї лепти на так благородну і патріотичну ціль. Рівнож відносимося з горячою просьбою і до прочих щирих українських сердець о поміч. Нехай на західних рубежах Польщі повстане народня твердиня українська, о котру відбивались би всі ворожі кулі наших благодітелів. Панує серед Українців загальне переконанне, що **Лемківщина** се найтемнійший кут, але вже і той найтемнійший кут будиться до народнього життя, то знак, що воскресенне України вже недалеке. Тож сповнім свій обовязок всі як один, щоб на нас не тяжів народний гріх. Всі жертви будуть оголошені в часописі.

Жертви слати на адресу:

Leon Bobak
Box 658 Rossford, Ohio.

Часопись „Свободу" читає до сто тисяч людий, тому вона є найліпшим посередником для оголошень.

ДІТРОИТ, МИШ.

Збірка на докінчення дому читальні в селі Садки, повіт Заліщики.

Ми дістали лист з нашого рідного села в справі помочі на відбудову читальні. Ми вибрали комітет, до котрого входять: Іван Ягнич, предс.; Гаврило Зацерковний, секр.; Остафій Приймак, касієр. Сей комітет занявся збіркою. Дотепер зложили: по $5.00: І. Ягнич, Остафій Приймак, П. Макара, С. Антошків, С. А. Піотрковський; по $2.00: В. Вітковський, І. Совда, М. Німа; по $1: П. Процай, І. Горбаль, Н. Жук, А. Бельмич, П. Григорка, В. Понюк, Д. Бостем, А. Микольчук, П. Кілянчик, И. Сварич, Н. Дворчин, С. Дідула, Г. Григорка; по 50 ц.: Т. Стахира, Т. Залуцький. Разом $45.00. Комітет вислав на руки касієра Федя Пликанюка $40.00, оплата $2.00, зістає в касі $3.00.

Комітет в імени громади Садки складає усім жертводавцям щире спасибіг, а також взиває прочих односільчан, щоби взяли теж участь в сім добрім ділі і поспішили з помічю по своїй волі чи то на наші руки чи просто до краю.

За комітет:

І. Ягнич, предсідатель;
Г. Зацерковний, секр.
О. Приймак, касієр.

Для переписки просимо звернутись на адресу:

John Jagnych
5830 Tarnow, Ditroit, Mich.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

ПИВО, ГОРІВКА, КАРТИ.

Найновійша статистика про консумцію в Вел. Британії алькоголевих напитків і карт, доказує, що Англійці, котрі передше багато пили горівки, тепер радше пють пиво. Рівночасно й грають у карти все більше. В останнім році оподатковано не менше як 489.481 тузинів карт, майже двічі стільки що в 1913. році. Пива випили 35 міліонів гектолітрів, а се є 80 разів більше як перед війною; горівок випили 600 тисяч гектолітрів, тютюну зуживають майже стільки що перед війною. Підчас війни і після війни курили значно більше. Зброї уживали стільки, що власти не могли дати собі ради з поданями за дозволами носити зброю. Тепер видають менше дозволів як у 1913. р. Зате дуже багато псів розмножилося. М. р. видано два і пів міліона нових значків на псів.

ЧИ ВИ Є ПЕРЕДПЛАТНИКОМ

„СВОБОДИ"

КОЛИ ЩЕ СЕІ ЧАСОПИСИ НЕ ПЕРЕДПЛАЧУЄТЕ, ТО ЗАЧНІТЬ ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ ЇЇ СЕЙЧАС.

„СВОБОДА" є найбільшою зі всіх українських часописий в новім і старім краю.
„СВОБОДА" виходить кождого дня з вимкою неділь і свят.
„СВОБОДА" подає цікаві новини американські і краєві.
„СВОБОДА" також подає найдокладнійші відомости в теперішних подій в старім краю.

ПЕРЕДПЛАТА ВИНОСИТЬ:

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ	НА ЦІЛИЙ РІК	$ 7.00
„ „	НА ПІВ РОКУ	$ 3.75
„ „	НА ТРИ МІСЯЦІ	$ 2.00
В ДЖЕРЗИ СИТІ, КАНАДІ І ЗА ГРАНИЦЕЮ:		
„ „ „ „	НА РІК	$10.00
„ „ „ „	НА ПІВ РОКУ	$ 5.00
„ „ „ „	НА ТРИ МІСЯЦІ	$2.75

Звертається увагу, що на кредит нікому не висилається часописи.

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

БАНКИТИР УМЕР

комедія з сільського життя на три дії, виступає в сій штуці 14. осіб. — Ціна 35 центів.

Замовлення слати до книгарні „Свободи".

"SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ГАЙДАМАЦЬКИЙ СКАРБ.

Повість з кінця XVIII століття.
За В. Лозинським
переповів Михайло Ценівський.

(25)

— От що говорити багато й голову ломити собі — мурковів дальше Гайдамака— візьме він, хіба з глуздів зсунувся би... Як я казав, так і буде... Пійду до печери, і скарб поділю, справедливо поділю, на три части... То Богові... то мені, то йому... Так буду ділити й ділити, аж ретельно поділю... Потім одну купу візьму, тай до Вережанки занесу, на монастир. Потім другу візьму і занесу йому до дому; як не візьме, в ночі на порозі положу, через вікно всиплю... Третя купа для мене. От і на мойому буде!

При цих словах найшовся Трохим компанієць під Янчинецькою коршмою. Але не вступив до неї; скрутив на ліво в поле й ішов із ярам.

— Нині зачну ділити; скорше скінчу... То Тобі Боже, то тобі офіцере, то тобі Гайдамако... Щоби кривди не було!...

І наче думка ця пройняла його правдивим вдоволенням, Трохим засміявся, кримку на бік засадив і Бімбашу пестливо по кудлах поклепав.

Коли Трохим минав коршму, не спостеріг певно, як крізь замрячене скло віконця визирала якась руда голова, як з-під неї жевріли хитрі й страшні очі, що впялились у Гайдамаку з виразом дикої, відразливої радости...

Колиб не брудні шиби коршомного вікна, побачили би ми, як по тонких, синих устах цього блідого, набряклого лиця заіграв усміх повен демонічної хитрости — а з цього усміху пізнали би ми, що чоловік, котрий з таким великим зацікавленням приглядався Трохимови, був Шахін, торговець душ.

Компанієць ішов весело полями й посвистував крізь зуби. Бімбаша також був веселий, погавкував радісно, вганяв із збитків за кожньою вороною. Щораз більше меньшала вже постать ступаючого скоро компанійця, коли з Янчинецької коршми вийшло трьох людей й пустилися в цьому самому напрямі, в котрому зникав Гайдамака.

Трохим минув поле й вийшов на беріг скалистого яру. Тут пристанув і оглянувся, але не бачив нікого, бо цих трьох людей заслонював ряд корчів, що росли на скраю поля... Трохим опустився до яру й стрімкими стежками йшов дальше певним і скорим кроком.

Колиб, що хвилі відломи скель і стіни провалля не заслонювали виду, був би може на першім-ліпшім скруті побачив, як три якісь постаті поспішали за ним нишком і проворно, та ховалися зручно між проваллями скалистого яру...

Але Трохим не оглядався навіть, його вся думка зайнята була постановою, рухав руками, начеб уже пересипав дукати, мурмотів і усміхався з глибоким вдоволенням: — Маєш Тобі, Господи Боже!... Маєш тобі, пане ритмайстер!... Маєш тобі, Трохиме, компанійче! Всім рівно; кождому через верх; нікому кривди!...

XIII.

Чоловік із лісів і піль.

Як Трохим зник, Фогельвандер видав приказ Порвишеви, щоби з двома жовнірами прибув потайки до нього з сумерком. В кватирі мав остати аж до часу, коли мали прийти розбишаки. Иньшому вахмайстрови казав обставити обережно дім довкола, поскривати добре пікети й впускати в це коло кожнього підозрілого, а не випускати нікого.

Перестороги Трохима не була неправдива. Коло півночи дійсно три опришки вийшли до Фогельвандрового дому. Впустила їх сторож, котрий належав до заговору. Привітали їх стріли; боронилися завзято до останньої каплі крови. Трьох убито. Сам сторож тяжко ранений, допитуваний перед смертю, зізнав, що найняв їх до цього вбивства якийсь чужий чоловік. Назвища злочинця не знав, знав лише, що мав чекати на Фогельвандра або на його трупа в Янчинецькій коршмі. Згідно з точним описом, що його подав уміраючий злочинець, не було найменшого сумніву, що то був Шахін.

Зараз вислали кінну патрулю до вказаної коршми. Одначе не найшли вже там торговця душ. Мусіли попристати на цьому, що розіслали негайно до всіх околичних і надграничних станиць опис Шахіна, з приказом, щоби, як подибають його, арештували й приставили до Камяниця.

На другий день після цієї подій, котра переконала Фогельвандра, що пімста Шахіна, наче безнастанний грім, висить над його головою, одержав ритмайстер приказ ставитися в кріпосному штабі, перед генерал-майором Де Вітте. Походив Де Вітте з чужинців. Був комендантом Камяниця Подільського. Тут дізнався Фогельвандер, що має з своїм відділом вийхати до Жванця.

Фогельвандер приготовився. Ще заки полудне минуло, відділ його був уже в спішному поході. Тут над Дністром мали витати турецького башу. Перед війском плив граничний Дністер, що скручувався півколом наче півмісяць. І тепер Фогельвандер пригадав собі ніч, проведену у Львові при газарді з італійським авантюрником, котрий перший дав йому вказівки про походження вязненої фанаріотки. Пригадав собі цю жартівливу ворожбу, яку авантюрник сказав зажуреному батькові Ерини:

— Бачу твою дочку там, де граничний півмісяць веться сріблом, на червоному помості, в руках чоловіка, котрого волосся чорне як крук, що мандрує з далеких піль і з далеких лісів.

Ця містична декорація ворожби справдилася тут дійсно. Дністер плив тут сріблистим граничним півколесом, на ньому був червоний поміст, а по мостом цим мав прибути чоловік із лісів і піль Де Бокамп.

Коли торжественно витали башу, якийсь старий Грек з поважною сивою бородою, в народній ноші, намагався конче передертися через ланцюх драгунів. Вони мушкетами загороджували йому дорогу. Грек кидався пристрасно, відтручував жовнірів, кликав ріжними мовами. Був би певно впав під багнетами сторожі, колиб Фогельвандер не був поспішив йому на рятунок.

— Пане офіцир — говорив Грек по французьки, побачивши Фогельвандра — пустіть мене зараз до пана Бокампа! Мушу з ним бачитися конче і зараз!

— То неможливо — успокоював Фогельвандер — з інтернунцієм не можете тепер говорити. Ідьте до Жванця, там пан Бокамп побуде кілька днів у карантанні, поговорите з ним вигідно.

— То неможливо! то неможливо! — кричав старець, наче божевільний та рвався вперед з усієї сили. Ось мав таки її! Шукаю його по цілому Заході й Сході... Пророцтво сповнилося. Тут сріблистий півмісяць, тут червоний міст, тут боя, тут паша, тут Бокамп, чоловік із лісів і піль!

Фогельвандер здригнувся під несподіваним враженням цих слів... Споглянув дуже цікаво на старця... Вказівки Сенгаля були правдиві... То мусів бути батько Ерини фенаріотки.

— Пустіть мене, пустіть мене! — кричав Грек дальше — Бокамп, розбишако, драбе, віддай мені мою дитину! Змилосердися над старцем, пусти мене! Дам убити себе, а мушу бачити його!

Фогельвандер підійшов до старого Грека, схопив його за руку й сказав:

— Вспокійтеся. Чи може ви називаєтеся Мавродукас?

— Так, я Мавродукас, бідний, нещасливий батько! Пустіть мене!

— Ваша дочка називається Ерина? — питав дальше Фогельвандер.

— О так, Ерина! — викликнув старець — отже вона тут? Ви знаєте її? Де вона, де зоря моєї старости?

І знову у розпуці кинувся до шатра.

Фогельвандер задержав його, взяв за обі руки й сказав:

— Побачите вашу дочку, дістанете її назад. Ерина є у Львові. Вислухайте терпеливо, будьте хвилинку спокійні, а дізнаєтеся про все.

Сказавши це Фогельвандер узяв під рамя Грека, відпровадив на бік, і коротко розказав йому все.

Старий фанаріот стояв хвилину наче німий з радощів, потім нараз кинувся в обійми Фогельвандра й давай його приголублювати й цілувати в найбільшому схвилюванні. Потім почав сміятися пяний радістю, потім знову плакав як дитина, так що Фогельвандер почав уже боятися, чи не збожеволів старець.

(Дальше буде).

SURMA

УКРАЇНСЬКІ ЗВІЙКИ (РОЛЬКИ) НА ПЛЕЄР-ПЯНА.

Коли побачите напись „СУРМА", два українські льви і українську мережку навколо на звійці, то її купуйте. Звійки фірми „СУРМА" є українські наскрізь. Видані „Січовим Базарем", а зладжені Проф. М. Гайворонським. — „СУРМА" Видавництво засноване цего року. Досі вийшло 6 звійок, завтра на тім місці буде подано котрі. Звійки фірми „СУРМА" грають як би 4 руки грало. Всюди домагайтесь українських звійок (рольок) ЛИШЕ фірми „СУРМА".

По катальог пишіть:
SICHOWY BAZAR Inc.
34 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Ів. Марків.

ТРУДНО ЖИТИ.

...А зачелосі від того часу, як я ходила до еї хати напімнути Уліянку, щоби не пасла баранів на моій отаві. — „Уліянцю — кажу — стережи, бійсі Бога, живину, не пущей на мою загороду. У вас є много трави, а я лиш тілько всього маю; як спасеш, то не буду мати чим корову перезимувати". — Пішлаж я собі в лиху годину! Тота зараз пішла тай поскаржиласі мамі. А стара гадина поверла бульбу дзюбати тай біжит що сили долі кичеров. Стала си перед мойов хатов і репетує, на чім світ стоіт: „Чірівнице, чого нападаєш мої діти в хаті! Я ти ноги поломлю! Іди, чіруй людські корови". — Ай кричит, ай кричит! А я вже не могла витримати, вийшла з хати тай кажу: „Кобіто, чого хочеш від мене? Чогос сі мене вчепила? Бодаєс учепиласі сорочки на собі". — А вона тодий ще дужше верещит тай чірівницев мене паплюжит. Каже, що сама виділа, як я день перед Юром на еі загороді щось збирала. А я вам поправді якось раз вийшла на еі загороду, лиш не паметаю вже добре коли, тай збираю плитки з кухні, що була потріскаласі, а бахурі мої позабирали тай шпурели на еі загороду. Шкода — гадаюси — буду мати чим горці в печи накривати. І за тото вна мене чарівницев прозвала. Мені такий тегар зробивсі, щом зараз закликала куму Марту тай Мазурикову Петруню, показую їм тоті плитки та кажу: Дивітьсі, людонькове добрі, ось через що я зістала чарівницев, щом позбирала свої плитки із загороди, а тота довгописка вигадала, що я ворожила щось на еі загороді! Я присегну ось тут зараз перед вами на світий хрест, що я не вмію чірувати, то вна така сама є. Ось, люде, зараз клекаю перед хрестом, най — ги тота казала — мене люди за чарівницю не мают. Але кума Марта каже: Ей, Варваро, дайте спокій! Ми не дивуємосі, що Настунє на вас зіпає, в неі вже така натура. Та ви знаєте, що вна зі свойов тітков вирабела! — А я си гадаю: Та по правді, що буду собі, не приказуючи, з бідов заходити? Так, так. То небіжка — не снилабисі—еі тітка зробила еі газдинев, за приймичку взела аж з третого села, посадила еі на такім ґрунті, що аж Господи! А собі лишень вимовила пошенівок до смерти; а тим чесом такий мала пошенівок, що волоссе дубом стає. Знаєте, стара небіжка така була, як ангел добра. Хоть тото всьо вже нібито зійшло з еі голови, то вна вам ніколи годинки не засіділа, а все, як то старі люди робєт, щось порпала коло хати. Ви гадаєте, що тим удобриласі у своі сестрінки? Де там! Не досить того, що їм ґрунтець дала, свою кервавицю записала, що робила коло хати, як могла, то всьо на ніц! Вни і так шінували, як — шінуючи Господа Бога милосердного тай вас яко ґречних — тоту собаку, що вже не потрібна жидлі. Бувало, вийду з хати — а моя хата близько еі — то всьо чую, яка там ґризота. Вериски, крики, люде дивєтсі, як на яке покаяніє. Як тоті птиці ціпкают на слоту без перестанку, так і в них все сварилисі, та відали на стару. Як би стара небіжка— най си спочиває, де си заслужила — не була мала своєі коровиці, то би певно була з голоду заглепла. А так все зробила си трошка масла тай продала і за то купила си соли, бо тота задертоноса ніколи страви в горшку не солила, хиба ажень у мисці, як поставила перед свою челідь, щоби борони Боже соленої стравиці не їла. „Най си купєт соли, вни й так гроші за сир та масло збивают" — бувало каже. А небіжка на тото вже й нічого не говорила: посолила си свойов солев тай якось доклигала живота. Нераз зварит Настунє у банеку колотюхи з гугурузів, такої густої, то вам поробит на ній лижков хрестики, щоби борони Боже стара не рушила, бо би сі тодий в хаті не вдержела. Раз якось спекла Настунє пироги тай по обіді пішли всі на Чемірний бульбу обгортати, лишиласі лишень стара тай тота Уліянка, що стара і випестила тай вибавила, як рідну дитину. Нема, нема, аж ту біжит Уліянка розперезана, розлеґейдана, стріхата, без спідниці горі Чемірним, та кричит на ціле горло: Мааамо! мааамо! а ходіт борзо до дому, бо баба пиріг почели! Тій сі вже — по правді сказати — маркітно зробило перед людьми, що там побіч з нев робили, тай не ішла вже до дому, лишень посеровила на свого букарта, дала му кілька разів мотиков по заді тай друлила в борозду.

Нераз гадаю си; Боже мій! Що собі тота кобіта мислит? Та циж она не може прийти на таке саме? Циж она вічно буде така молода і ніколи не постаріесі? Циж і таке саме не може спіткати і то ще може гірше, бо від власних дітий? А кількож то на світі трафлеєсі, що старі родичі випивают від дітий гірку лямпку! Якось не можу зрозуміти, чому молоді не прозирают на задні колеса, ай роблєт так, як би їх старість не чекала. А ще таке, як у мої сусідки — бодай скапала, як тота свічка! Стара поставила їх на ноги, а вни чигали лишень на то, щоби як найскорше еі позбутисі. Та божа мудрість інакше зарідит. Всі говорєт, що небіщик Федь, Настунин чоловік, був добрий чоловік. Я не хочу його судити, най мертвих їх діла судєт, а живих — діраві плоти — та я знаю добре, що то був за чоловік — не снивбисі. — Він вам був і файний і ніби лагідний, але то вам сі лишень могло так здавати. Він си гадав, що як его вибрали за підвійта, то він вже в гонорі, як — вибачейте — безрога в коморі. Мій чоловік через нього не виходив з криміналу. Як лишень привезе з ліса яку патику (на дрива, то зараз він біжит до злісного та тровит, щоби той подав до скарбу на контрабанду. А в самого було повно скарбового дерева коло хати. Але чекайте, я хотіла вам сказати, що то сі стало. Якось раз закликав небіщик — не снивбисі — траче тай зачели оба різати на дошки смереки. А стара небіжка — дай і Боже царство небесне, душенці легко — вийшла на двір, сіла си на приспу тай питаєсі: „Федуню, а на що будут тоті дошки, ци повезеш продавати до Східниці, ци будеш щось із них робити?" — А він каже: „То, тітко, вам на трумно". — „То тобі, небоже, то тобі, небоже" — зараз єму стара відмахнула і пішла до хати. Незадовго якось, як Окраєнз втікала, прийшла до села карна кумпанія. Хтось доповів, що у Феді Ріхоцького є сьодла австрійські, що він позабирав від побитих у лісі вуланів. Ци направду він тоті сьодла поховав — то я присемери не знаю, досить того, що карна кумпанія заїхала на его обору, закликала его тай каже, щоби віддав сьодла. Він каже, що не має, а вни не уважеют, лишень дай сьодла, та дай. Коли він не давав, зачели его бити. Бют тай все питают за сьодлами. Так го, знаєте, кольбами бухали, що аж сумно було дивитисі. Коли то нічого не помагало, тодий кажут: Ано, копай зараз тут собі гріб, ми тебе зараз тут забємо тай поховаємо. І він вам пішов по рискаль, тай зачев перед хатов копати. Вже викопав у пояс, аж потім каже: Панове вояки, позвольте мені ще перед смертев висповідатисі. — А вни тодий післали з ним кілька вояків байнет авф до ксьондза, і що дальше сталосі, то не знаю, але вже не верталисі з ним назад; певно ксьондз го випросив від них тай так дали му спокій. Ну, але вже трудне було его житє. Хитнів тай хитнів ціле літо, потім пішов до шпиталю та лежєв щось шість неділь, відтак вернув до дому тай помер. Не знаю присемери, ци від того побитє, досить, що від того чєсу зачєв слабувати і так пішов землю гризти. І що ви на тото скажете? Єму зробили трумно з тих самих дощок, що він для старої був призначив. А стара аж в рік по нім померла...

Але я вам хотіла розповісти, як мене моя сусідка ґнипит через ту дорогу, що я нев їздила вже через сорок років, а вна мене тепер через ню не пущеє. Я хотіла вам ще з почєтку то розказати, але зараз ми лізе на голову тілько, що бим вам цілий день говорила тай говорила та ще бим не доповіла. — Уважаєте — ги тота казала — жилисмо собі давно, як Бог приказав; їздила я через еі загороду, а вна через мою, от гадаю си, най то най, може ще так Біг даст, що я свого сина там оженю. Аж тамтого року якийсь дюк напав бабу, тай казала своім синам забити воринем переїзд через загороду, бо ніби я шкоду еі роблю. Циж я могла таку кривду терпіти? Кажу раз у хаті до свого чоловіка: Та бійсі Бога, та йди розмечи то ворине, таж бальоном не будемо спускатисі до своєі хати! — А мій чоловік такий байтала, не рушивсі, щоби свого права допоминатисі. Якось раз треба було возити обірник і я сама взела топір та повідбивала ворине, аж тут біжит вона зі своіми синами та мало ми голови не поскіпали. Я пішла до суду тай заскаржила на провізорію, ну і Господенько змилосердивсі, щом виграла, тай моглам їздити від другої Матки до Юрі. Але знайшлисі Юди, підмовили Настуню, щоби зробила рекурс і от тепер присудили мені в Самборі заплатити коншта за процес тай мою коровицю хотіли секуструвати. Та я не дала корови і не дам, хиба по моїм трупі перейдут до стайні та заберут корову. Най си вна не вострит зуби, що буде їсти молочко від моєі коровиці. Йой, Боже мій! Що вже мені бідній робиточки та діяточки! У хаті таку вам гризоту маю, що годі витримати. Старий ні гризе, діти ні зненавиділи, що не знаю, як віку докоротати. Кажут, що ви, мамо, на тото жиєте, щоби процесуватисі. Процесувалистесі перед войнов з Мошком сім літ за город, процесувалистесі з Якимовим Олексов за поле, а тепер процесуєтесі з Настунев за дорогу. Цілий вам вік в процесі. А я кажу: Діточки! та циж я для себе процесуюсі, ци я тото заберу зі собою на тамтой світ? — Та я всьо то для вас роблю, щоби ви якось жили на світі. — А вни того не питают, ай кажут, що я вже тілько на процеси стратила, що вни би били з тим богачіма. Та як я можу таку кривду терпіти, щоби мою вітцівжнину вживав другий, щоби Жид під моіми вікнами садив цибулю та шалату, а я не маю де капустиці посадити! Як я можу дивитисі на тото, що мойов загородов їздит довгописка, а я мушу обіздити її загороду. А мої діточки того не слухают, ай повідают, що поле вже Олекса Якимів заживав, а городець ваш тато пропив. І щож я маю на тото казати? Коли навіт рідні діти на мене враждуют і не хочут, щоби їм щось лишити, то щож маю діяти? Але я не попущу свого, буду мучитисі до остатних сил, бо ми тегар великий за свойов праценьков. Ви гадаєте, що мені солодко? Таж я вже не молодінка, ходити не можу по судах, а тут конче треба, бо мене палит, пече, я не можу в ночи заснути, ай передумую на всякі способи, як би то кінці звести до купи. А тут треба й обіпрати їх і зварити і лад у хаті зробити. Нераз як си в ночи розгадаю свою кривду, то мало не трісну з желю. Якось раз малам термін у Самборі тай кажу день перед тим до челіди: Треба в опівночи запрічи конє, та їхати на термін, щоби не втратити. — А діти кажут: „Ми не поїдемо з вами, як хочете, то йдіт самі; ми того процесу не хотіли, а ви зачели, то собі й кінчіт. Ми повеземо дрива на Східницю завтра, бо ви знаєте, що треба заплатити кару за тото, що Штефана шандар записав, як їхав якось не так по дорозі. Тай треба платити кару за бакун і за пса, що не був припетий". — От так мені моя челідь відповіла. Я сночи зібралисі, тай бю пішки цілу ніч аж до Самбора. Алем прийшла в сам добрий час до суду тай сідаю на лавці. Чую, щом дуже змучена, бо я Боже прийми — вчора постила цілий день, (а пощу три рази на тиждень) тай все попльовую на землю. Плюну раз — другий, третий; ав, — гадаю собі — чомуж я так плюю? Я дивлюсі, а слина за кождий раз збиваєсі і такі бамбульки у поросі, так відкотитсі дальше. Так, як би що мене дюґнуло взети одну бамбульку в руку; я розтерла пальціма, а то вам різана кров! От, — гадаю си — ще мі кров залле тай вержут мене в чужу землю. Але якось Господь дав, щом не довго плювала і зараз по терміні пішлам до дому, але ледвом ногами плентала, бо навіть не малам за що порційце горівки випити, ані колачика купити, лишень вкусилам вівсєного ощипка, напиламсі в рові води тай дальше в дорогу. Десь коло Черхави доганєє мене якась фіра, а я си гадаю: Буду конче проситисі, щоби мене трошки підвіз. Акурат взєв мене той чоловік на віз, а він їхав до Сторонної через Підбуж. Добрий якийсь був, їхав двома кіньми — най си там штирма їздит.

От таке моє жите! Все бідуй тай бідуй і гаразду ніколи не зазнаєш. Перебідуєш ціле своє жите, а на старість може ще тебе гірша біда чекає. Може прийде яка невістка до хати та буде ми очи ожогом виштуркувати. Бо нема вдеки навіть від власних дітий. Не рахують того, що стара збідуваласі, нагаруваласі, що аж і очи вилазили, так як у Настуні Ріхоцької — бо, Господи, прости ми того гріха — може я гостро суджу других, але не добре діесі на світі. Кудий лишень подивисі, кудий повернисі— всюди кривда, неправда; сусід повстав на сусід чоловік на жінку, діти на родичів... Молодше старшому чести не віддасть. Ось іду раз коло тої Настуниної Уліянки, а вно вам, вибачайте, шмаркате, як мене заздріло тай співає:

„Хто на мене ворогує, хто
[на мене бреше,
Най мі... (в руку) поцілує,
[то му буде лекше".

Гий, гий, — гадаюси — бодайжес заніміло! То вам таке дурноватє, що як раз якось на Великдень прийшло до Марти, а его там питаютсі: „Ци пеклисте, Уліянцю, паски?" а вно каже: „Пеклисмо; напеклисмо штири і єдну", а так сказала, бо не вміла порахувати, тай сказати „петь". А латкати, он як знає!

От такі в мене сусіди!

(Л. Н. Вістник).

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

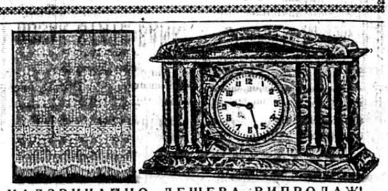
ВОЛОДИМИР ГРАФМАНОВ

Виступає на концерті в Нюарку в неділю, 7. лютого, о годині 2. попол. в гали під ч. 290 Ню Йорк Аве., знаменитий скрипак проф. Київської Консерваторії Володимир Графманов. Концерт устроюється в честь Івана Піддубного.

КОЛИ НАДУМАЄТЕСЯ ПІСЛАТИ ГРОШІ ДО КРАЮ

КУПИТИ шифкарту для себе або родини, ПОЛАГОДИТИ собі краєві нотаріальні справи або вибрати собі БАНК для складання Ваших ощадностий, пишіть або прийдіть особисто до:

BOSAK STATE BANK, SCRANTON, PA.

НАДЗВИЧАЙНО ДЕШЕВА ВИПРОДАЖ!

2 ФІРАНКИ, 1 ХАТНИЙ ГОДИННИК ВАРТОСТИ $15. — ЛИШЕНЬ $6.45.

Ніколи досі не було подібної випродажі як ся. Наша оферта повинна заінтересувати ощадних людий по всюду, щоби скористали з сеї випродажі. 2 Гарні з коронками найновійшого крою і десеню, найгарнійші фіранки по так низькій ціні. Роблені з найліпшої якости в натуральних кольорах. Сподом вишивані в зубки з 3½ цаля френзлями, з гори обведені чорною стяжкою. Вигляд їх дуже гарний. Сі фіранки суть двох величин; одні 35 цалів широкі а 7 фітів довгі, другі 45 цалів широкі і 7 стіп довгі. Потрібно лишень одну фіранку на вікно. Наші фіранки цілком нові впрост з фабрики, що запевнює Вам витревалість і довге вживанне. Гарний, модель Білого Дому ГОДИННИК НА МАНТЕЛПІС, котрий повинен бути в кождій хаті, боє він потрібний і приоздоблюючий. Осередок його є добрий американського виробу. Робота як найліпша і є гарантований що до точного держання часу. Послужить літа і дасть услугу ту саму, що і дорогий годинник. Наша ціна за 2 фіранки 37 цалів широкі і 7 фітів довгі з ХАТНІМ ГОДИННИКОМ є лишень $6.45, а за фіранки 45 цалів широкі і 7 фітів довгі з годинником $6.95. При замовленню подайте все величину фіранок, котрі замовляєте, а також пришліть 50 центів в марках на пересилку, а за фіранки і годинник заплатите при їх відборі. ЗАМОВЛЯЙТЕ ДНЕСЬ. 29

S. K. WHOLESALE CO. 1513 EMMA ST., Dept. C-53, CHICAGO, ILL.

ДРУКАРНЯ

У. НАРОДНОГО СОЮЗА „СВОБОДА"

виконує старанно, дешево і на час всякі друкарські роботи як: СТАТУТИ, ПРОҐРАМИ І ТІКЕТИ НА КОНЦЕРТИ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ, ПІКНІКИ І БАЛІ, ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ І ЛИСТОВІ ПАПЕРИ ДЛЯ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦТВ.

Проситься всі відділи У. Н. Союза удаватися зі всякими замовленнями до своєі власної друкарні на адресу:

„SVOBODA". 83 Grand St.. JERSEY CITY. N. J.

ТЕАТРАЛЬНІ ШТУКИ.

Арендар в клопоті, комедія з сільського життя в 4-ох актах (8 осіб)	25 ц.
Султанша, сценічна картина в одній дії (7 осіб)	10 ц.
Степовий гість, драма в 5-ох діях (21 осіб)	40 ц.
Піймав облизня або Перекопустили, жарт на одну дію (10 осіб)	20 ц.
Назар Стодоля, драма на 3 дії (5 осіб)	35 ц.
Сувта, комедія в 4-ох діях, І. Тобилевича	40 ц.
Підгіряни, мельодрама в 3-ох діях (9 осіб)	50 ц.
В домашнім затишу або Примірне подружа, сміховинка в 1-ій дії (4 особи), Жоржа Куртлін, перекл. Михайло Ценевенко	20 ц.
Борці за мрії, драматичні ескізи сельськоог життя на 4. дії (12 осіб)	35 ц.
Серед граду куль, або Неустрашима героіна, траґедія в 4-ох діях, в 5-ох відслонах зі співами (12 осіб)	40 ц.
Кара совісти, народна драма в 5. діях (20 осіб)	30 ц.

Замовлення слати на адресу:

„SVOBODA". 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Свобода, від. 19, повідомляє, що надзвичайний мітинґ відбудесь о 7.30 вечером в суботу, дня 6. лютого, в гали Касіно, 358 44-та улиця. Проситься прибути на призначений час, бо маємо до полагодження важні справи. Неявившийся член заплатить кари 25 ц., а урядник 50 ц. — Є. Шимків, предс.; І. Витяк, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 64, повідомляє своїх членів, що звичайний мітинґ відбудеся в суботу, дня 6. лютого о годині 7.30 вечером, в гали під ч. 435 Мейн ул. Проситься всіх членів прибути на цей мітинґ і вирівнати свої вкладки. На мітинґу будуть важні справи до полагодження. Неявившийся член підлягає карі. — Д. Ридчук, предс.; Г. Ничка, кас.; М. Сас, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Бр. Пресв. Тройці, від. 203, на своїх річних зборах дня 5 .грудня 1925, по вирішенню важних своїх справ, вибрало на рік 1926 слідуючих урядників: Михайло Шипот, предс.; Іван Балко Стефана, заст. предс.; Волод Яськевич, секр.; Теодор Ващишин, заст. секр.; Стефан Глушко, касіер, Лука Кісь, тростіс, Роман Кузьма і Павло Муж члени контрольної комісії; Теодор Смілка і Пилип Бакалець, прапорщики, Іван Салій, капітан. Мітинґи відбуваються кождої першої суботи по першім, в гали церковній, 162 Норт 5-та ул. — М. Шипот, предс.; Волод. Яськевич, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Укр. Тов. Жереб. Любов, від. 144, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, місцевих і позамісцевих, що місячні і продовженнє річних зборів відбудеться в суботу, дня 6-го лютого, точно о год. 8-ій вечером, в Укр. Нар. Домі, 217 E. 6-та ул. Обовязком кождого члена явитись на збори, бо є важні справи. Також приходить близький час нашого балю та помагати урядови в тій праци разом всі, а не одиниці. Браття, хто не явиться на тім мітинґу, то сам докаже, як він інтересується Товариством і У. Н. Союзом і як йому лежить на серци розвій і добробут як Товариства так і Союза. Нераз прийде важна справа для добра Тов. і У. Н. С., а членів явиться на мітинґу 13 або 15; деж вас більше. А як прийде за 2 або за 4 місяці, кричить: я не знав, а на то не пристаю і т. д. Щоби того більше не було, проситься приходити на місячні мітинґи і платити вкладку та сповняти свій членський обовязок. Неявившийся член без важної причини, заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — Стеан Шевцфів, предс.; Дм. аЧйка, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПОШУКУЮ спільнички до бизнесу в віці від 22 до 32 літ, може бути з більшим або меньшим капіталом. Писати або голоситися на адресу: 29-30
ЮРКО ТОМЯК
13652 Maine Ave., Detroit, Mich.

ПОШУКУЮ свого брата Семена Коваль, 8 років тому як перебував в Ню Йорку. Єсли хто знав, або він самий, най зголоситься до його сестри (Марія Коваль) P. YANDIORIO, 1502 Remsen Ave., FarRockaway, N. Y. 29-30

ПАРАФІЯ св. Йосафата в Бетлегем, Па., пошукує дякоучителя з добрим теноровим голосом, з добрим характером, мусить проваадити взірцево школу, давати представлення, концерти іт. п. Посада до обняття сейчас, перщеньство мають самотні, платня після умови. Голоситися до парохіяльного уряду на адресу: 29-31
JOHN MANDZIY,
705 Ridge St., So. Bethlehem, Pa.

ЯК ХОЧЕТЕ КУПИТИ АБО ПРОДАТИ дім, бизнес або фарму, як хочете переслати гроші доларами до своїх кревних або залагодити якунебудь правну справу, так прошу удатися до: WALTER KOSTETSKI & CO., Inc., Business & Real Estate Broker, 4309 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

ДОМИ — ФАРМИ

Доми великі і малі, дорогі і дешеві, старі і нові, ФАРМИ близькі і далекі Філядельфії
Н АПРОДАЖ І ЗАМІНУ
Також ріжні бизнеси.
V. BOHACHEWSKI,
4233 Germantown Ave., Phila. Pa.

СТІННІ КАЛЄНДАРІ на рік 1926

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ.

Маємо на складі 30 ріжнородних календарів на 1926 рік. Калєндаріюм друкований по українськи, свята означені червоними буквами.

Ціна за один календар 30 ц. в пересилкою, а 4 за доляра.

Шторникам, аґентам і для тих, що хотять занятися продажию календарів, висилаємо даром спис стінних календарів по гуртовій ціні. За попереднім надісланнєм $5.00 вишлемо 30 штук оказових календарів, щобисьте оглянули, а опісля замовляли більше число. Замовлення посилайте на адресу: 133—
UKRAINIAN BAZAR,
168 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

НАЙГАРНІЙШІ УКРАЇНСЬКІ І РОСІЙСЬКІ РЕКОРДИ. МИХАЙЛА ЗАЗУЛЯКА.

27034F Зеленая рута.
Пропала надія.
27027F Верховино.
Гей там на горі Січ іде.
Д. Медова.
7380E Ой Морозе, Морозеньку.
Я сегодня щось дуже сумую.
27012F Не щебече соловейко.
Ой Ти Боже милосердний.
Квартет.
E2157 Ой наступає та чорна хмара.
А я сад садила.

Комічні твори, якими любуються Українці.

27032F Доляри.
Соцький.
27028F Український лірник.
Дурень.
E4699 Велике нещасте.
Клопоти Петра.
E7812 Дядько лошадь запрягаеть.
Салдатська пісня.

РОСІЙСЬКІ ПІСНІ.

E7036 Ех ти доля.
Пошли дівки в Дон купатся.
E7276 Маруся отравилась.
Под вечер осеню ненасть.
E7688 Ерцем перцем.
Салдатская пісня.

КОЛЮМБІЯ УКР. ОРХЕСТРА.

E7931 Український танець.
Коломийка танець.
E7813 Крестяньска полька.
Бальная полька мазурка.
27000F Коломийка танець.
Український гопак.
27010F Танець чумака.
Вечерниці танець.
27014F Українські потпурі ч. 1.
Українські потпурі ч. 2.
27025F Варят полька.
Самохід полька.
27030F Полька Стася.
27030F Полька Стася.
Український Вальс.
20031F Тоска Вальс.
Розбитая жизнь, вальс.

Висше подані рекорди є виконані славними співаками і музиками.
Коли Ви еще не маєте тих рекордів так постарайтесь їх дістати.
Ціна одної рекорди 75 центів.
Маємо великий вибір рекордів на ріжних мовах, як також рольки на пяно. При замовленню просимо подати виразний нумер рекорду. 29-
MIZNARODNY BAZAR
703 Fairmount Ave., Philadelphia, Pa.

ЮЛІЯ ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.
129 E. 7th ST., NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2868

„ЦАРІВНА"

ПОВІСТЬ
написала ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА
Ціна $2.00.
Можна набути в Книгарні „Свободи".
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.